

رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی

دوره ۴، شماره ۱۳، تابستان ۱۳۹۵

ص ص: ۹۹-۱۱۴

مطالعه تطبیقی الگوهای مختلف بیمه ورزشی کشورهای منتخب و ایران

امین پورنقی^{۱*} - ابوالفضل فراهانی^۲ - غدیر مهدوی کلیشمی^۳

۱. دانشجوی دکتری مدیریت و برنامه ریزی در ورزش، دانشگاه پیام نور، ایران ۲. استاد گروه مدیریت ورزشی،

دانشگاه پیام نور، ایران ۳. استادیار بیمه عمر، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۰۲/۲۳، تاریخ تصویب: ۱۳۹۵/۰۸/۰۲)

چکیده

در این تحقیق الگوهای مختلف بیمه در ورزش کشورهای منتخب و ایران بررسی شد. روش تحقیق، کیفی بود. جامعه آماری کارشناسان بیمه، کارشناسان و متخصصان حقوقی و کارشناسان ورزشی بودند که با توجه به پنل های تخصصی در حوزه های بیمه های اجتماعی و بیمه های بازرگانی در ورزش به شیوه گلوله برفی نمونه گیری شدند. نمونه گیری تا رسیدن به حد اشباع نظری ادامه یافت که پس از ۱۸ مصاحبه، اشباع نظری حاصل شد. تجزیه و تحلیل داده ها از طریق تحلیل ساختاری و با استفاده از نرم افزار اتلس تی^۱ بود. نتایج تحقیق نشان داد که بیمه در ورزش ایران نسبت به آمریکا، ژاپن و چین رشد کمتری داشته است؛ بدین ترتیب که برخلاف این کشورها، دولت در مورد بیمه در ورزش حمایت چندانی صورت نداده است و الگوی اجرایی مشخص و یکپارچه ای از طرف دولت در زمینه بیمه در ورزش وجود ندارد، حجم قوانین بیمه ای موجود در ورزش کشور بسیار کم است و شرکت های بیمه ای، بیمه نامه های بازرگانی غیر تخصصی را در زمینه ورزش ارائه می دهند. پیشنهاد شد تا دولت از راه اندازی بیمه تخصصی و صندوق تخصصی بیمه ورزشی حمایت قانونی کند و حضور شرکت های بیمه ای در بیمه های تخصصی ورزش تسهیل شود.

واژه های کلیدی

الگوی بیمه ورزشی، بیمه ورزشی، بیمه های اجتماعی، بیمه های بازرگانی، مطالعه تطبیقی.

مقدمه

در سال‌های اخیر، موارد متعددی در مورد حوادث گزارش شده که اغلب آنها ارتباط مستقیم با فعالیت‌های ورزشی داشته است (۱۶). در حقیقت این مسئله امروزه کاملاً قابل درک است که خطرهای و حوادث گوناگون در سطوح مختلف ورزش، جزئی جدانشدنی از آن است (۱). خطر در ورزش پیش‌شرط و اساس وجود بیمه ورزشی است که تأثیر بسیار زیادی بر تقاضای بیمه ورزشی خواهد داشت. هرچه ریسک پیش روی ورزش افزایش پیدا کند، نیاز به بیمه ورزشی نیز بیشتر می‌شود و در مقابل با کاهش ریسک، تقاضا برای بیمه ورزشی کاهش می‌یابد (۶). تنوع رشته‌های ورزشی، ریسک زیاد برخی از ورزش‌های پربرخورد و استانداردهای سختگیرانه رقابت‌های ورزشی سبب شده است که با برخورد شدید جسمانی، به راحتی خطر از کارافتادگی جسمانی یا حتی مرگ وجود داشته باشد (۸). از طرف دیگر، مشارکت عموم در ورزش روزبه‌روز در حال افزایش است. برای ورزشکاران حرفه‌ای خطر از کارافتادگی و مرگ‌ومیر نسبتاً زیاد است و در اثر آن ورزش حرفه‌ای به شدت تحت تأثیر قرار می‌گیرد. برای دولت‌ها رویدادهای ورزشی بین‌المللی بزرگ نشان‌دهنده تصویر کلی آن کشور در مجامع بین‌المللی و همچنین بیانگر ثبات اجتماعی و توسعه اقتصادی آن کشور و مسئولیت‌پذیری دولت است. چنانچه سیستم کامل بیمه ورزشی وجود نداشته باشد، تصویر ارائه‌شده از دولت و ثبات اجتماعی با چالش مواجه خواهد شد. برای سازمان‌های تجاری که درگیر رویدادهای ورزشی‌اند، در صورتی که حامیان مالی و رسانه‌ها درآمدشان را از دست دهند، امکان برگزاری یک رویداد وجود نخواهد داشت. همچنین خطرهای ورزشی متعددی در زمین‌های ورزشی اتفاق می‌افتد که بهبود فوری وضعیت بیمه ورزشی در این بخش را ضرورت می‌بخشد (۶). برای

جبران آسیب‌های ناشی از این حوادث که در نتیجه فعالیت‌های ورزشی اتفاق می‌افتد و به حداقل رساندن تأثیرات این حوادث بر جامعه، پوشش بیمه‌ای در ورزش از عملی‌ترین راه‌هاست (۱۷). بیمه ورزشی^۱ به عنوان بخش مهمی از بیمه، سابقه چند صدساله توسعه دارد. در کشورهای توسعه‌یافته غربی، بیمه ورزشی به بخش مهمی از سیستم ورزش تبدیل شده است و در معادلات ورزش و فرایند توسعه آن کارکرد مهمی دارد (۱۸). بیمه ورزشی نوع خاصی از پوشش بیمه‌ای است که توسط بیمه‌گران به بیمه‌گذاران پیشنهاد می‌شود و پوشش و تضمین مالی در مقابل حوادث، دعاوی حقوقی، تضمین شغلی و خسارت‌هایی که در یک رویداد یا مکان ورزشی، همچنین در قبال ورزشکاران، مربیان و سازمان‌دهندگان ورزش اتفاق می‌افتد را شامل می‌شود. بیمه ورزشی انواع مختلفی مانند بیمه حوادث ورزشی، بیمه مسئولیت مدنی مدیران و کارکنان ورزشی، بیمه مسئولیت مدنی عمومی، بیمه رویدادهای ورزشی، بیمه از کارافتادگی و بازنشستگی ورزشکاران حرفه‌ای و غیره دارد (۱۵).

مشخص است که به دلیل تفاوت در ویژگی‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کشورهای مختلف، ساختار و الگوی بیمه ورزشی در آنها متفاوت است. در ایران نیز موضوع کاهش ریسک فعالیت‌های ورزشی از طریق بیمه، همواره مورد توجه بوده است (۱). به همین دلیل باید درک جامعی از آنچه کشورهای مختلف دنیا در زمینه بیمه در ورزش انجام می‌دهند و آنچه در ایران در حال اجراست، وجود داشته باشد تا بتوان ضمن درک مشکلات موجود، راهکارهای مناسبی را برای بهبود وضعیت بیمه در ورزش ایران ارائه داد. بر همین اساس باید در ابتدا تحقیقات انجام‌گرفته در ایران و سایر کشورها در زمینه بیمه در ورزش بررسی شود. بررسی انجام‌گرفته نشان داد

که تاکنون در مورد بیمه در ورزش کشور و نقش دولت و بخش خصوصی در آن تحقیقی صورت نگرفته است، اما از جمله تحقیقات انجام گرفته در زمینه بیمه در ورزش می توان به تحقیقات مظفری و حسن پور (۲۰۱۵)، نعمت - الهی زاده (۱۳۹۲)، سیفعلی و گودرزی (۱۳۸۸) و نجمی (۱۳۸۶) اشاره کرد که میزان رضایت مندی ورزشکاران مختلف از کیفیت خدمات ارائه شده در زمینه بیمه ورزشی در ایران را بررسی کردند و به این نتیجه رسیدند که ورزشکاران رضایت کمی از هزینه های بیمه، تنوع خدمات، دسترسی به مراقبت های پزشکی و فرایندهای اداری پذیرش و معاینه پزشک در ایران دارند و برای بهبود گرایش به استفاده از خدمات بیمه ای در ورزش باید در خصوص رفع موانع موجود با توجه به اولویت آنها اقدامات لازم معمول شود (۱۱، ۴، ۳، ۲).

در تحقیقی دیگر، ویشه (۱۳۸۳) به این نتیجه رسید که حقوق ورزشی در ایران بسیار ضعیف است، به گونه ای که کوچک ترین تعریف ها مثل باشگاه ورزشی، مدیر ورزشی و امثال آنها در قوانین ما وجود ندارد؛ در ایران هنوز ورزش حرفه ای و لوازم آن شناخته نشده است؛ ورزشکاران با حقوق خود آشنا نیستند و در موارد اندکی برای احقاق حق خود به دادگاه مراجعه می کنند و هیچ گونه الزامی در خصوص بیمه مسئولیت مدنی در ورزش وجود ندارد، به همین دلیل از نظر وی بیمه مسئولیت مدنی تا سال ها نمی تواند در ایران مطرح شود (۵). اما تحقیقات انجام گرفته در سایر کشورها، موضوعات بیمه در ورزش را به صورت تخصصی بررسی کرده اند. برای مثال در زمینه مدل ها و ساختار بیمه در ورزش، محققانی مانند وای^۱ (۲۰۰۹)، بینگ فنگ (۲۰۰۹)، وی مین^۲ (۲۰۰۸)، خوان (۲۰۰۸) و شوهوا و دانگ فنگ^۳ (۲۰۰۴)،

مبانی حقوقی و قانونی و سیستم های مختلف بیمه در ورزش چند کشور را با چین مقایسه کردند و نتیجه گرفتند که بیمه ورزشی چین برخلاف بیمه ورزشی در کشورهای توسعه یافته، به مشکلاتی همچون نقص قوانین و مقررات، نرخ زیاد مالیات، آگاهی عمومی اندک در مورد بیمه، پوشش یکنواخت و خسته کننده بیمه ورزشی، کمبود کارگزار و نماینده در حوزه بیمه ورزشی و یکپارچگی کم شرکت های بیمه ای دچار است (۱۶، ۱۴، ۱۲، ۸، ۶). وی مین (۲۰۰۸) عنوان کرد که کشورهای مختلف سیستم های بیمه ورزشی متفاوتی دارند؛ از جمله:

۱. بیمه ورزشی که با حمایت و اداره دولتی انجام می گیرد،
۲. سیستم های بیمه ورزشی اجتماعی که توسط دولت حمایت می شود،
۳. بیمه های ورزشی بازرگانی حمایت شده توسط دولت،
۴. بیمه ورزشی که به صورت انتخابی توسط دولت حمایت می شود، و
۵. بیمه ورزشی که به صورت انحصاری توسط دولت اجرا می شود (۱۴).

شوهوا و دانگ فنگ (۲۰۰۴) دلیل شکاف و ضعف بیمه در ورزش چین را تفاوت سیستم مدیریت ورزشی در این کشور با کشورهای پیشرفته عنوان کردند. آنها افزودند مدت هاست که مدیریت بیمه ورزشی در چین به طور کامل در انحصار دولت است و این خود سبب محرومیت نسبی توسعه بیمه ورزشی این کشور شده است. در این تحقیق برای توسعه بیمه ورزشی، راهبردها و اقدام هایی مانند حمایت سیاسی و قانونی از بیمه ورزشی، تسریع بهبود حقوق ورزشی جمهوری خلق چین برای حفاظت اجباری از بیمه ورزشی چین، تبلیغات شدید برای ارتقای فرهنگ آگاهی در مورد بیمه ورزشی، بهره گیری از تجارب کشورهای خارجی برای راه اندازی گروه های ورزشی و سیستم بیمه ورزشی چین، تأکید بر فرهنگ حرفه ای بیمه ورزشی و بهبود یکپارچگی، کاهش بحران های مالی و اعتباری عنوان شد (۱۲).

1. Yi

2 Wei-Min

3. Shuhua & Dongfeng

در مجموع بررسی پیشینه تحقیقات داخلی و خارجی انجام گرفته در زمینه بیمه در ورزش نشان داد که تاکنون مطالعه‌ای همه‌جانبه در زمینه بیمه‌های اجتماعی و بازرگانی در ورزش ایران انجام نگرفته است و سؤالات بسیاری در مورد مدل و ساختار بیمه در ورزش از جمله در مورد سیستم‌های بیمه‌ای رایج در ورزش، نقش دولت و شرکت‌های خصوصی در حمایت، هدایت و ترویج بیمه‌های رایج در ورزش و وضعیت قوانین و مقررات بیمه در ورزش وجود دارد که مقاله حاضر در تلاش به پاسخگویی به بخشی از آنهاست.

روش تحقیق

تحقیق حاضر به لحاظ نوع از دسته تحقیقات کاربردی و به لحاظ روش اجرا از دسته تحقیقات کیفی بود. کشورهای منتخب برای مطالعه تطبیقی، آمریکا، ژاپن و چین بودند که به صورت هدفمند و با توجه به میزان موفقیت در ورزش انتخاب شدند. جامعه آماری تحقیق، کارشناسان بیمه، کارشناسان حقوقی و کارشناسان ورزشی بودند که با توجه به پل‌های تخصصی در حوزه‌های بیمه‌های اجتماعی و بیمه‌های بازرگانی در ورزش و به شیوه گلوله‌برفی نمونه‌گیری شدند. نمونه‌گیری تا رسیدن به حد کفایت و اشباع نظری ادامه یافت. به نظر مورس^۱ (۱۹۹۴) برای مطالعات کیفی دست‌کم به ۶ نفر نیاز است و احتمالاً این تعداد از ۲۰ نفر بیشتر نخواهد شد (۱۰). در پژوهش حاضر، پس از ۱۸ مصاحبه، داده جدیدی به داده‌های قبلی اضافه نشد و با رسیدن به حد اشباع نظری، به مصاحبه‌ها پایان داده شد. برای جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز، از مطالعات کتابخانه‌ای و تحلیل مبانی نظری موجود در این زمینه و نصوص قانونی موجود به همراه ابزارهایی مانند مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته و باز

استفاده شد. در تحقیق حاضر برای تعیین قابلیت اعتماد یافته‌های تحقیق روش سه‌سوسازی استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها از طریق خلاصه، جمع‌بندی و تفسیر به شکل استنتاجی و با استفاده از نرم‌افزار Atlas.ti V.6 صورت گرفت؛ بدین شکل که داده‌های حاصل از مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته و باز از طریق کدگذاری باز و محوری، تحلیل شده و کدهای مهم و دارای بیشترین فراوانی به صورت خوشه‌ها یا مقوله‌های متناسب با هم استخراج شدند.

نتایج و یافته‌های تحقیق

یافته‌های تحقیق حاضر در سه بخش عنوان شد. در بخش اول، یافته‌های مطالعه تطبیقی در زمینه مدل‌های مختلف بیمه ورزشی در کشورها عنوان شد؛ در بخش دوم، نتایج مصاحبه با جامعه آماری تحقیق در مورد وضعیت مدل بیمه در ورزش ایران و نقش دولت و شرکت‌های بیمه‌ای در آن در پارامترهای مدنظر تحقیق بیان شد؛ در مرحله سوم جدول‌های تطبیقی در اهداف فرعی مدنظر تحقیق ترسیم شد.

بخش اول: یافته‌های مطالعه تطبیقی

سیستم بیمه ورزشی آمریکا

از سال ۱۹۴۰، آمریکا تجارت بیمه ورزشی را راه‌اندازی کرد. طرح مقدماتی با حمایت مالی دولت شرکت‌های بیمه خصوصی اجرا شد و در مرحله بعد، دولت طی فرایندی دشوار، کار را به بیمه‌گران بازرگانی سپرد و از حمایت دست کشید. بیمه ورزشی در آمریکا شامل مقیاسی است که بسیار تخصصی است، میل به توسعه بازار دارد و در حال تبدیل به پردرآمدترین صنایع ورزشی است، درحالی‌که توسعه ورزش همچنان به‌خوبی انجام می‌گیرد. آینده بیمه ورزشی براساس بیمه ورزشی اجتماعی بنا نهاده شده است. سازمان‌های ورزشی

1. Morse

مسئولیت بیمه کردن ورزشکاران حرفه‌ای را دارند که در طول رقابت برای بازی‌های المپیک به عضویت تیم‌های المپیک درمی‌آیند که شامل انواع بیمه‌نامه‌های مختلف می‌شود. در آمریکا انواع شرکت بیمه بازرگانی، خدمات بیمه ورزشی متنوعی را ارائه می‌کنند که همه رشته‌های ورزشی، ورزش مدارس، ورزش همگانی و سایر شاخه‌های ورزش را شامل می‌شود. تمام فدراسیون‌ها، مؤسسات و باشگاه‌های ورزشی آمریکا در تهیه بیمه ورزشی برای اعضا، مربیان، ورزشکاران و داوطلبان خود فعال‌اند تا با کمک شرکت‌های بیمه بازرگانی در تمام مراحل عرضه و تقاضا، گستره وسیعی از پوشش سیستم بیمه ورزشی بازرگانی را عرضه کنند (۶).

آمریکا از توسعه‌یافته‌ترین کشورهای جهان در زمینه بیمه ورزشی است که تعداد شرکت‌های فعال در زمینه بیمه ورزشی در آن بالغ بر ۵۰۰۰ شرکت است. در آمریکا نمایندگی‌های بیمه در هر دو حالت انتفاعی و غیرانتفاعی، در هر دو حالت شرکت‌های بیمه ورزشی حرفه‌ای و غیرحرفه‌ای، و هر دو حالت بیمه‌های ورزشی بازرگانی و اجتماعی فعالیت می‌کنند (۱۶).

سیستم بیمه ورزشی در ژاپن

سیستم بیمه ورزشی ژاپن وابسته به دولت است و توسط دولت هدایت و حمایت مالی می‌شود. مدیریت سازمانی بیمه ورزشی در این کشور به‌صورت خصوصی غیرانتفاعی است که از ترکیب سرمایه اتحادیه‌های شهرستان‌ها ایجاد می‌شود. بیمه ورزشی و بیمه اتکایی توسط دولت مرکزی ارائه شده و نظارت فنی نیز توسط آن فراهم می‌شود. همچنین دولت برخی از یارانه‌های مربوط به حق بیمه سازمان‌های ورزشی را می‌پردازد. حدود ۶۰ سال از ایجاد قوانین و مقررات و حقوق ورزشی در زمینه سیستم بیمه ورزشی می‌گذرد. ژاپن یک سیستم بیمه اجباری را در زمینه‌های سیستم بیمه حوادث در مدارس و

سیستم بیمه جامع معلمان و مربیان ورزشی را در تمام حوزه‌های ورزش‌های همگانی، ورزش مدارس و ورزش‌های رقابتی برای ارتقای جامع بیمه ورزشی ارائه می‌کند. قانون حقوق ورزشی که در سال ۱۹۹۶ ایجاد شد، عنوان می‌کند که همه ورزشکاران باید تحت پوشش بیمه باشند و به‌تدریج بیمه رویدادهای ورزشی توسط دولت و شرکت‌های بیمه ایجاد شود. رویکرد قانون این بود که ابتدا دولت ریسک‌های موجود در بازار ورزش را از طریق شرکت‌های بیمه بر عهده گیرد و سپس مجدداً توسط سازمان بیمه ژاپن، مسئولیت اصلی بیمه کردن رویدادهای ورزشی و نقش بیمه اتکایی را تقبل کند. سیستم بیمه ورزشی در ژاپن در سیستم تأمین اجتماعی، نوعی بیمه اصلی به‌شمار می‌رود و پوشش گسترده‌ای دارد (۶). در ژاپن ۱۷ شرکت بیمه‌ای فعال وجود دارد که ۱۳ شرکت بیمه‌ای در فهرست ۵۰۰ شرکت برتر بیمه‌ای دنیا قرار دارند. ۹۸ درصد از خانواده‌های ژاپنی تحت پوشش انواع بیمه قرار دارند. در ژاپن مفهومی به نام "تمام مردم تحت پوشش بیمه" وجود دارد، به‌نحوی که تنها ۹/۳ میلیون نفر در این کشور تحت پوشش بیمه ورزشی قرار دارند. بنابراین مشاهده می‌شود که بیمه ورزشی بخش مهمی از بیمه در ژاپن است (۱۶).

سیستم بیمه ورزشی در چین

صنعت بیمه ورزشی در چین بسیار با تأخیر آغاز شد. اولین بار ایده بیمه ورزشی در مارس ۱۹۹۵ مطرح شد. در سال ۱۹۹۶، رئیس انجمن ورزشی جنوب چین و هنگ‌کنگ به نام هونگ چو هانگ^۱ شخصاً ۱۲ میلیون یوان چین را برای ایجاد بیمه ورزشی به تشکیلات ورزشی چین اهدا کرد تا صندوق بیمه ورزشی هانگ را برای حمایت از کمیسیون ملی ورزش زیر نظر سازمان ورزش استان راه‌اندازی کند. در ۲۸ سپتامبر ۱۹۹۸ در وزارت ورزش

1. Hung Cho Hang

طی همکاری مشترک بنیاد امور ورزش چین و شرکت بیمه خلق چین، ورزشکاران ملی پوش تحت پوشش بیمه از کارافتادگی، و تمام ورزشکاران المپیک و همه تیم‌های ملی کشور تحت پوشش بیمه از کارافتادگی ناشی از حوادث ورزشی قرار گرفتند. اما چین مدت طولانی نیست که به صورت تخصصی در زمینه بیمه ورزشی وارد شده است. در سال ۲۰۰۴ شرکت کارگزاری بیمه ورزشکاران با مسئولیت محدود ایجاد شد که در زمینه بیمه رویدادهای ورزشی، بیمه ورزشی و مشاوره بیمه ورزشی فعالیت دارد. در حال حاضر توسعه بیمه ورزشی در چین با توجه به اینکه چین یکی از قدرت‌های برتر ورزش در دنیاست، نامناسب است (۱۸، ۶، ۶).

سیستم بیمه ورزشی در ایران

در ایران کمی با تأخیر به مقوله بیمه ورزشی پرداخته شده است. در ایران به اشتباه خدمات درمانی و پزشکی فدراسیون پزشکی و ورزشی به عنوان بیمه ورزشی شناخته می‌شود؛ در حالی که گستردگی حوادث، مشاغل، رشته‌های ورزشی و رویدادهای ورزشی موجب می‌شود که دامنه شمول بیمه در ورزش بسیار گسترده‌تر از این خدمات به نظر برسد. برای بررسی مدل بیمه در ورزش ایران و نقش دولت و بخش خصوصی در آن علاوه بر بررسی متون و نصوص قانونی، از طریق مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته، وضعیت آن در مؤلفه‌های تحقیق بررسی شد که در ادامه نشان داده شده است.

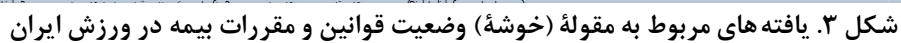
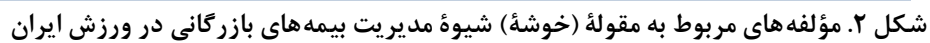
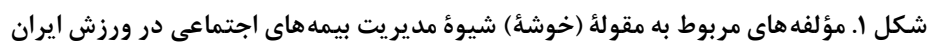
بخش دوم: یافته‌های حاصل از مصاحبه

نتایج یافته‌های حاصل از مصاحبه مربوط به بررسی نقش دولت و بخش خصوصی در مورد بیمه‌های اجتماعی و بازرگانی در ورزش ایران در شکل‌های ۱ و ۲ نشان داده

شده است. همچنین نتایج مربوط به مؤلفه‌های مدل مدیریت بیمه در ورزش ایران شامل وضعیت قوانین و مقررات بیمه، وضعیت آگاهی عموم مردم، نقش شرکت‌های بیمه در پیشبرد بیمه در ورزش ایران و ضریب نفوذ بیمه در شکل‌های ۳ تا ۶ نشان داده شده است.

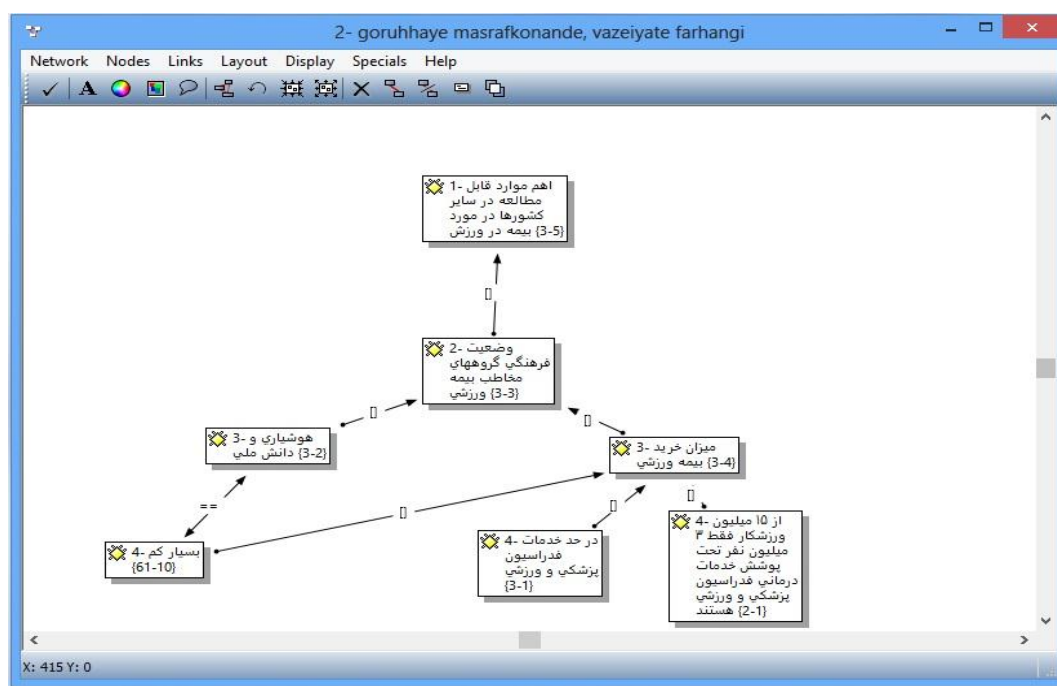
نتایج به دست آمده در زمینه شیوه مدیریت بیمه در ورزش ایران (شکل‌های ۱ و ۲) نشان داد که دولت در زمینه بیمه‌های اجتماعی در ورزش حمایت چندانی نداشته است و سیاست اجرایی مشخصی از طرف دولت در زمینه بیمه ورزشکاران وجود ندارد. در مورد بیمه‌های بازرگانی در ورزش، نتایج تحقیق حاضر نشان داد که شرکت‌های بیمه در حال حاضر بیمه‌های بازرگانی تخصصی در ورزش را ارائه نمی‌دهند و دولت از طریق بیمه مرکزی صرفاً بر امور اجرایی بیمه‌های بازرگانی نظارت دارد و بهتر است حمایت و قانونگذاری و نظارت لازم را در هر دو بخش بیمه‌های اجتماعی و بازرگانی در ورزش انجام دهد و امور تخصصی بیمه ورزشی را به شرکت‌های بیمه‌ای واگذار کند.

نتایج تحقیق در مورد وضعیت قوانین و مقررات بیمه در ورزش ایران (شکل ۳) نشان داد که حجم قوانین بیمه‌ای موجود در ورزش کشور بسیار کم و در حد یک بخشنامه از طرف هیأت دولت است و خلأ قانونی در این زمینه احساس می‌شود. میزان معرفی قوانین موجود بیمه در ورزش ایران نیز در حد ابلاغ یک بخشنامه است. این قانون هم دقت و یکپارچگی نداشته و تطابقی با نیازهای جامعه ورزش ندارد. همچنین نتایج نشان داد که باید قوانین لازم در مورد بیمه‌های اجتماعی و بازرگانی در ورزش کشور وضع شود.

سردرگمی برای خرید و ضعف در میزان آگاهی از طرف بیمه‌شدگان در مورد حقوق اجتماعی آنها وجود دارد. ضمن اینکه تقاضای خوبی از طرف ورزشکاران و قهرمانان حرفه‌ای و مربیان ورزش برای بهره‌مندی از مزایای بیمه‌های اجتماعی وجود دارد.

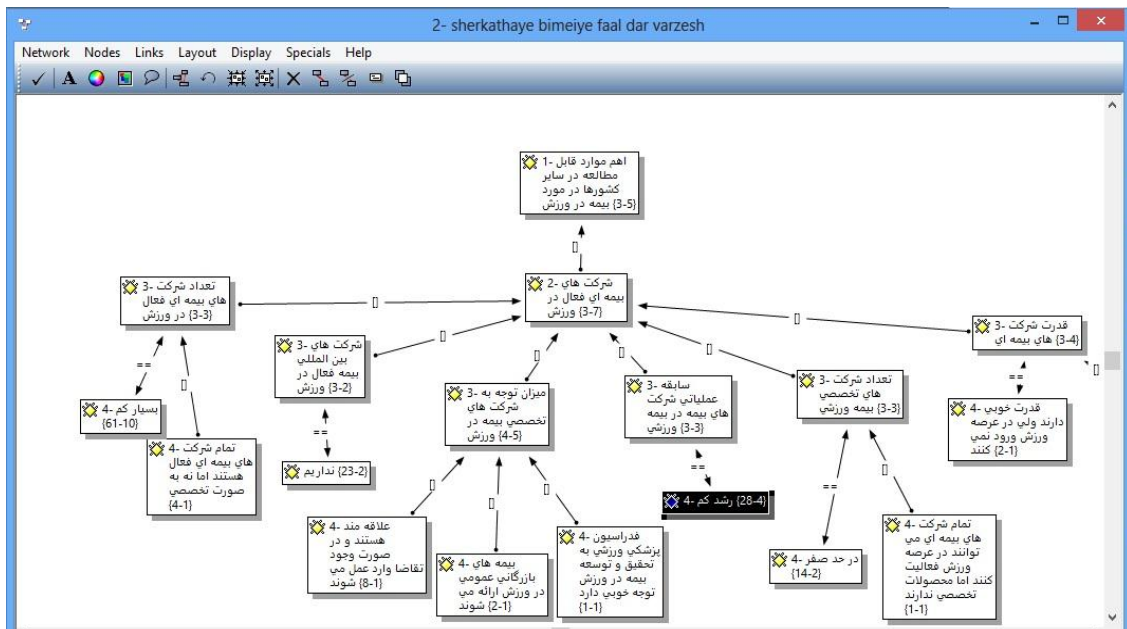
نتایج تحقیق نشان داد که آگاهی عموم مردم یا همان مخاطبان بیمه در ورزش کشور در مورد ضرورت و اهمیت بیمه در سطح پایینی قرار دارد (شکل ۴) و به همان نسبت میزان خرید آنها اندک است. در مورد بیمه‌های اجتماعی به دلیل نبود روند مشخص در این نوع بیمه‌ها

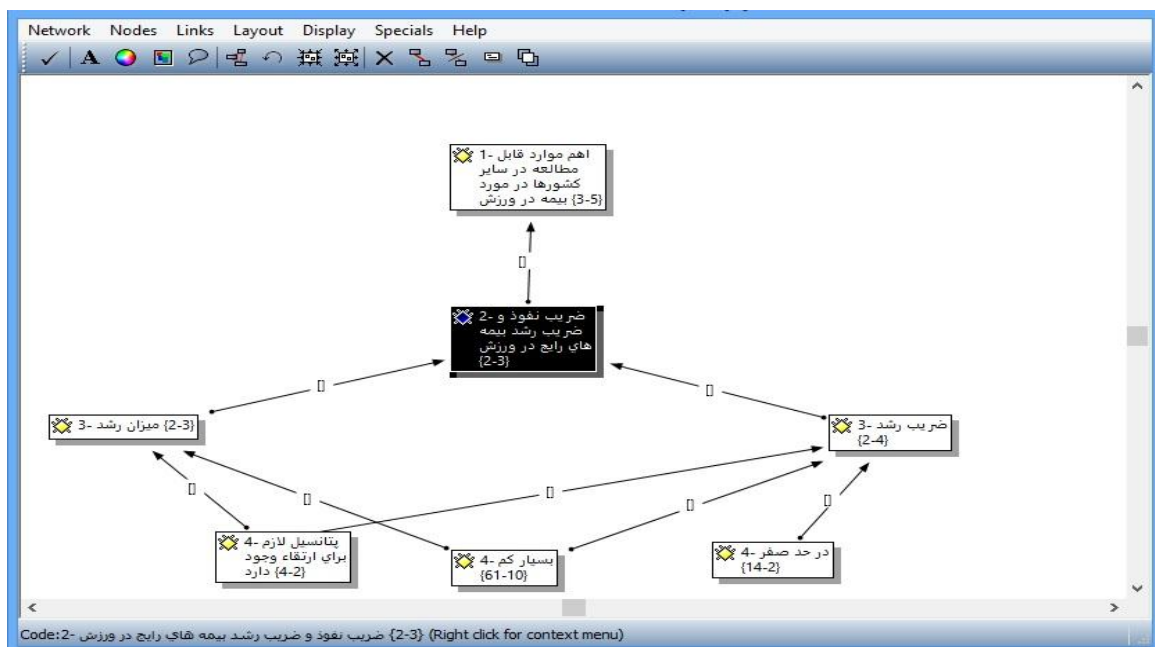
شکل ۴. یافته‌های مربوط به مقوله (خوشه) وضعیت آگاهی مصرف‌کنندگان بیمه‌های رایج در ورزش ایران

این عرصه شده و در حال طراحی و توسعه بیمه‌های بازرگانی متناسب با نیازهای بیمه‌ای ورزش کشور است. همچنین نتایج نشان داد که شرکت‌های بین‌المللی فعال در زمینه بیمه در ورزش کشور وجود ندارند؛ اما قدرت شرکت‌های بیمه داخلی به حدی است که در صورت نیاز می‌توانند همانند شرکت‌های بین‌المللی و تخصصی بیمه در ورزش کشور ایفای نقش کنند و ضروری است بیمه‌های تخصصی در ورزش ایران ایجاد شود.

بررسی نقش شرکت‌های بیمه در پیشبرد بیمه در ورزش ایران (شکل ۵) نشان داد که همه شرکت‌های بیمه‌ای، بیمه‌نامه‌های بازرگانی در زمینه ورزش را به مخاطبان ارائه می‌دهند، اما این بیمه‌نامه‌ها تخصصی نیستند. شرکت‌های بیمه‌ای در صورت نیاز می‌توانند با قدرت در عرصه بیمه ورزشی وارد شوند و به ارزیابی مناسب ریسک نیاز دارند تا بتوانند محصولات تخصصی در بیمه ورزشی ارائه دهند. برای مثال شرکت بیمه ایران وارد

شکل ۵. یافته های مربوط به مقوله (خوشه) جایگاه شرکت های بیمه در ساختار بیمه در ورزش ایران

شکل ۶. یافته های مربوط به مقوله (خوشه) ضریب نفوذ بیمه ورزشی در ایران

منتخب انجام گرفت. نتایج مطالعه تطبیقی نقش دولت و بخش خصوصی در بیمه های بازرگانی و اجتماعی در ورزش کشورهای منتخب و ایران در جدول ۱ و نتایج مطالعه تطبیقی مؤلفه های مدل مدیریت بیمه در ورزش کشورهای منتخب و ایران در جدول ۲ نشان داده شده است.

نتایج تحقیق نشان داد که ضریب نفوذ بیمه در ورزش ایران بسیار کم و در حد صفر است (شکل ۶)؛ رشد این ضریب نیز چندان شایان توجه نیست.

بخش سوم: جدول های تطبیقی

پس از بررسی ساختار بیمه ورزشی در ایران در مؤلفه های اشاره شده، مطالعه تطبیقی آن با کشورهای

جدول ۱. مطالعه تطبیقی مدل‌های مختلف بیمه در ورزش کشورهای منتخب و ایران در مقوله‌های (خوشه‌های) مستخرج

سبک‌های مختلف بیمه‌ای	ویژگی‌های مدل	کشورهای استفاده‌کننده از این مدل	وضعیت ایران
سبک بیمه ورزشی که با مشارکت و رهبری دولت هستند.	الف) از طریق راهنمایی یک نمایندگی بیمه ورزشی حرفه‌ای ملی صورت می‌پذیرد که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم، قوانین و مقررات صنعت بیمه را در سطح کلان شامل می‌شود. ب) سیستم دقیقی از قوانین و مقررات بیمه را دارد و پایه و اساس آن توسط دولت در قالب شرکت‌های رسمی بیمه ورزشی ایجاد شده است که این شرکت‌ها با محوریت دولت سیاستگذاری کلی بیمه ورزشی و شکل‌دهی به آن را بر عهده دارند.	آمریکا	نتایج تحلیل داده‌های کیفی نشان داد که در مورد بیمه‌های اجتماعی و بازرگانی در ورزش ایران سیاست مشخصی از طرف دولت وجود ندارد، اما اعتقاد بر این است که در مورد بیمه‌های اجتماعی و بازرگانی دولت باید قانونگذاری و سیاستگذاری و حمایت مالی لازم را انجام دهد.
سبک بیمه ورزشی بازرگانی حمایت‌شده توسط دولت	الف) سیستم یکپارچه ملی برای بیمه ورزشی وجود ندارد و دخالتی در پیشبرد بیمه ورزشی ندارد. ب) بیمه ورزشی اغلب توسط شرکت‌های بیمه خصوصی مدیریت می‌شود. ورزشکاران داوطلبانه تحت پوشش بیمه ورزشی قرار می‌گیرند و دولت در پاره‌ای موارد به‌منظور کاهش فشار موجود بر ورزشکاران برخی یارانه‌های حمایتی را اعطا می‌کند.	انگلستان، آلمان، فرانسه و اسپانیا	در مورد اجرا نیز نتایج تحقیق نشان داد که دولت امور بیمه‌های بازرگانی در ورزش را به‌طور کامل به شرکت‌های بیمه واگذار نکرده است. در این بین در مورد بیمه‌های بازرگانی ظرفیت موجود در فدراسیون پزشکی و ورزشی به‌عنوان بیمه تخصصی بازرگانی ظرفیت مناسبی است که باید استفاده شود.
سبک بیمه‌های ورزشی که به‌صورت انتخابی توسط دولت حمایت می‌شوند	الف) بیمه ورزشی اغلب توسط نمایندگی‌های تخصصی بیمه یا شرکت‌های ملی بیمه ورزشی ارائه می‌شود که این شرکت‌ها یا نمایندگی‌ها با همکاری مشترک دولت این مهم را انجام می‌دهند. ب) پوشش بیمه‌های ورزشی کوچک دامنه کوچکی دارد و تعهد شرکت‌ها، بیشتر در بخش‌های اجرایی است. ج) شرکت‌کنندگان در این نوع بیمه اغلب خواهان بیمه‌های اجباری‌اند و بیشتر شامل ورزشکاران هستند.	تایلند، فیلیپین و بنگلادش، چین	همچنین امور اجرایی مربوط به بیمه‌های اجتماعی متولی ندارد که باید به سازمان تأمین اجتماعی واگذار شود. باید از ظرفیت صندوق حمایت از قهرمانان و پیشکسوتان برای ارائه بیمه‌های اجتماعی در ورزش استفاده شود.
سبک بیمه ورزشی در انحصار دولت	الف) سازمان‌های ورزشی به‌عنوان متولیان بیمه و با کمک شرکت بیمه هر ایالت یا استان، با محوریت نمایندگی بیمه هر کدام، طی یک انحصار شدید، بیمه ورزشی را مدیریت می‌کنند. ب) بیمه ورزشی در شکل‌های بیمه اجباری، بیمه اختیاری و ترکیبی از این دو است. ج) این مدل موجب توسعه بیش‌ازحد ناموزون بیمه ورزشی است.	رومانی و لهستان اما پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی این مدل تقریباً از هم پاشید.	استفاده شود.

جدول ۲. مطالعه تطبیقی ساختار بیمه در ورزش کشورهای منتخب و ایران در مقوله‌های (خوشه‌های) مستخرج

کشورهای مختلف مورد مقایسه	کشورهای توسعه‌یافته در زمینه بیمه ورزشی (آمریکا)	کشورهای در حال توسعه در زمینه بیمه ورزشی (ژاپن، چین)	وضعیت موجود در ایران
میزان دولتی یا خصوصی بودن	- دولت نقش حمایتی و قانونگذاری دارد. - شرکت‌های بیمه نقش اصلی را دارند. - بیمه‌های اجتماعی به شکل اجباری توسط دولت تأمین می‌شوند. - بیمه‌های بازرگانی اختیاری‌اند.	- دولت نقش محوری و اصلی در حمایت مالی و قانونگذاری دارد. - بیمه‌های اجتماعی به شکل اجباری توسط مردم خریداری می‌شوند. - بیمه‌های بازرگانی اختیاری‌اند.	- قوانین و مقررات به نحوی است که نقش دولت به وضوح مشخص نیست. - بیمه اجباری ورزشی وجود دارد، اما ضمانت اجرایی و نظارت مناسب بر اجرای آن وجود ندارد. - شرکت‌های بیمه‌ای در زمینه بیمه‌های بازرگانی محدودی فعال‌اند.
شرکت‌های بیمه‌ای	- تعداد زیاد، قوی - دارای سابقه عملیاتی چند صدساله - تجارت در کشورهای مختلف - توجه ویژه به توسعه بیمه ورزشی دارند.	- تعداد کم و در مقیاس کم - قدرت شرکت‌های بیمه ضعیف - بیمه ورزشی کمتر مورد توجه است. - هیچ برند بین‌المللی فعالی وجود ندارد.	- شرکت مستقل بیمه ورزشی وجود ندارد. - بیمه ورزشی کمتر مورد توجه است. - هیچ برند بین‌المللی فعالی در بیمه ورزشی وجود ندارد.
گروه‌های مصرف‌کننده	- هوشیاری و دانش ملی زیاد در زمینه بیمه ورزشی - عادت خوبی برای خرید بیمه ورزشی در میان مردم وجود دارد.	- شور و اشتیاق برای تهیه بیمه ورزشی بالا نیست. - آگاهی عمومی کم در مورد بیمه ورزشی	- شور و اشتیاق برای تهیه بیمه ورزشی زیاد نیست. - آگاهی عمومی کم در مورد بیمه ورزشی
نرخ ضریب نفوذ بیمه	رشد به نسبت آهسته، اما در سطح بالاتر	رشد سریع، اما بسیار کمتر از کشورهای توسعه‌یافته	به دلیل نبود بیمه ورزشی مستقل آمار مشخصی وجود ندارد.
سیستم‌های قانونی	- قوانین حوزه بیمه ورزشی - قانون بیمه و قوانین مدنی به طور شایان ملاحظه‌ای با نیازهای قراردادهای بیمه ورزشی مطابقت دارند. - سیستم قانونی قوی را برای توسعه بیمه ورزشی فراهم کرده‌اند.	- قانون بیمه ورزشی هنوز معرفی نشده است. - قوانین و مقررات بیمه ورزشی ناقص است. - کمبود سیستم‌های قانونی یکپارچه - محدودیت در توسعه بیمه ورزشی	- قانون بیمه ورزشی هنوز معرفی نشده است. - قوانین و مقررات بیمه ورزشی ناقص است. - کمبود سیستم‌های قانونی یکپارچه - محدودیت در توسعه بیمه ورزشی
خدمات قانونی	- خدمات انسانی‌اند. - پس از بروز، مداخله زودهنگام صورت می‌گیرد و کمک‌ها مؤثر و به موقع ارائه می‌شود. - خدمات قوی و مؤثر و تطبیق پذیرند.	- کمبود توجه به جنبه انسانی. - اغلب محصولات به طور معمول پس از ادعای صورت گرفته ایجاد می‌شوند. - تطبیق پذیری خدمات قوی نیست.	- کمبود توجه به جنبه انسانی - اغلب محصولات به طور معمول پس از ادعای صورت گرفته ایجاد می‌شوند. - تطبیق پذیری خدمات قوی نیست.

به طور خلاصه نتایج تحقیق نشان داد که موقعیت واقعی قوانین بیمه ورزشی ایران به نسبت عقب مانده تر از صنعت بیمه کشور است و به نسبت توسعه ورزش، رشد کندتری داشته است. به طور خاص بیمه ورزشی کشورمان همچنان با مشکلات متعددی روبه روست که به طور عمده می توان به موارد زیر اشاره کرد: ۱. تعداد کم بیمه های ورزشی و مقیاس کوچک و تفاوت نداشتن نوع بیمه با سطوح مختلف ورزش؛ ۲. ضعف عموم جامعه در میزان اطلاع از بیمه ورزشی که به دلیل نفوذ فرهنگ قدیمی، آداب و رسوم، افراد اغلب محدود به بیمه های اموال و اشخاص اند؛ ۳. سیستم بیمه ورزشی اجتماعی ناقص؛ ۴. نبود شرکت بیمه ای که به طور انحصاری در حوزه بیمه ورزشی فعالیت کند؛ ۵. نبود سازوکار مؤثر رقابت؛ ۶. نقص قوانین و مقررات بیمه ورزشی؛ ۷. کمبود سیستم های قانونی یکپارچه؛ و ۸. کیفیت ضعیف خدمات بیمه ورزشی در موارد تخصصی.

بحث و نتیجه گیری

در این تحقیق مؤلفه های ساختار و مدیریت بیمه در ورزش کشورهای خارجی و ایران مقایسه شد. نتایج به دست آمده در مورد شیوه مدیریت بیمه در ورزش ایران با تحقیق ژوان و همکاران^۱ (۲۰۰۹) و شوهوا و دانگ فنگ (۲۰۰۴) و خوان^۲ (۲۰۰۸) همسو بود؛ آنان عنوان کردند که دولت چین قانون مشخصی را برای حفاظت از منافع ورزشکاران وضع نکرده است و همین امر موجب شده است بیمه اجتماعی بازیکنان خالی باشد (۱۲، ۸، ۷). بنابراین دولت باید نقش اصلی را در ارائه بیمه های اجتماعی داشته باشد. نتایج تحقیق وونگ و دوبرت^۳ (۲۰۱۰) نشان داد که در آمریکا نظام جامعی در مورد

بیمه های اجتماعی در ورزش وجود دارد (۱۵). وای^۴ (۲۰۰۹) نیز عنوان کرد که در چین و ژاپن این نظام در حال شکل گیری است (۱۶). همچنین نتایج تحقیق حاضر در مورد اینکه بیمه های اجتماعی در ورزش باید از طریق دولت و سیستم تأمین اجتماعی ارائه شود با نتایج تحقیق جونگهونگ و کا هاو^۵ (۲۰۰۴) همسو بود که عنوان کردند ورزشکارانی که دارای بیمه اجتماعی ورزشی بودند، همانند مردم عادی از بیمه اجتماعی بهره مند بوده اند که این پوشش بیمه ای شامل بیمه دوره بازنشستگی، بیمه پزشکی، بیمه بیکاری و غیره است (۹). وی مین^۶ (۲۰۰۸) عنوان کرد که چین باید سیستم بیمه ورزشی را به تدریج ایجاد کرده و آن را کامل کند (۱۴). از این حیث نتایج تحقیق وی مین (۲۰۰۸) با نتایج تحقیق حاضر همسو بود.

در مورد بیمه های بازرگانی در ورزش نتایج تحقیق حاضر با تحقیق ژوان و همکاران (۲۰۰۹) همسو بود که عنوان کردند فوتبالیست های حرفه ای در چین بیمه های دلخواه خود را از شرکت های بیمه دریافت نمی کنند (۱۷)؛ اما با نتایج تحقیق خوان (۲۰۰۸) که عنوان کرد در آمریکا و ژاپن نظام جامعی در خصوص بیمه های بازرگانی در ورزش وجود دارد (۸) ناهمسو بود.

نتایج تحقیق حاضر در مورد نقش دولت و شرکت های بیمه ای در مورد بیمه های اجتماعی و بازرگانی در ورزش با نتایج تحقیق شوهوا و دانگ فنگ^۷ (۲۰۰۴) همسو بود؛ آنان عنوان کردند که در چین مدت طولانی است که مدیریت ورزشی و بیمه ورزشی به طور کامل در انحصار دولت است و این خود تا حدودی سبب محرومیت توسعه بیمه ورزشی چین شده است (۱۲)؛ بنابراین بهتر است دولت در مراحل اولیه از بیمه های بازرگانی در ورزش

4. Yi

5. Junhong & Ke Hao

6. Wei-min

7. Shuhua & Dongfeng

1. Guan

2. Juan

3. Wong & Deubert

حمایت کرده و امور اجرایی را به شرکت‌های بیمه واگذار کند. همچنین نتایج تحقیق حاضر در این بخش با نتایج تحقیق وای (۲۰۰۹) و بینگ فنگ^۱ (۲۰۰۹) که عنوان کردند دولت در چین و کشورهای پیشرفته حمایت قانونی و مالی لازم را از بیمه در ورزش انجام می‌دهند (۱۶، ۶)، همسو بود.

به‌طور کلی می‌توان گفت در همه تحقیقات انجام‌گرفته از جمله تحقیق حاضر بر این نکته تأکید شده است که دولت باید بیمه‌های اجتماعی در ورزش را حمایت کند و در این زمینه به قانونگذاری و سیاستگذاری بپردازد و آنها را از طریق سیستم تأمین اجتماعی کشورها ارائه دهد. بیمه‌های بازرگانی نیز در ورزش باید با حمایت اولیه دولت راه‌اندازی شده و سپس امور به شرکت‌های تخصصی بیمه در ورزش واگذار شود.

نتایج تحقیق در مورد وضعیت قوانین و مقررات بیمه در ورزش ایران با نتایج تحقیق یونگ چنگ^۲ (۲۰۱۱) که عنوان کرد تقویت قوانین بیمه ورزشی و تأسیس شرکت حقوقی بیمه ورزشی در چین ضرورت دارد (۱۷) همسوست. نتایج تحقیق در این بخش با یافته‌های وای (۲۰۰۹)، بینگ فنگ (۲۰۰۹)، وی مین (۲۰۰۸)، خوان (۲۰۰۸) و یونگلی^۳ (۲۰۰۷) نیز همسوست. همگی آنان عنوان کردند که قوانین و مقررات بیمه ورزشی در چین ناقص است و باید سیستم دقیق قانونی در مورد بیمه‌های بازرگانی و اجتماعی در ورزش ایجاد شود (۱۸، ۱۶، ۱۴، ۸، ۶).

نتایج تحقیق حاضر در مورد هوشیاری و آگاهی ملی از طرف تمام موارد بیمه یا همان مخاطبان بیمه در ورزش کشور و میزان خرید آن با نتایج تحقیق خوان (۲۰۰۸) همسو بود؛ او عنوان کرد مردم ژاپن و آمریکا احساس

مثبتی نسبت به بیمه دارند و افرادی که به ورزش می‌پردازند تحت پوشش بیمه ورزشی قرار دارند و این امر موجب رشد بیمه ورزشی در آمریکا شده است (۹). همچنین یونگ چنگ (۲۰۱۱) عنوان کرد که ضعف بیمه ورزشی در مدارس چین مربوط به ضعف آگاهی مدارس و دانش‌آموزان است (۱۸). وای (۲۰۰۹) نیز عنوان کرد فرهنگ عمومی خرید بیمه ورزشی در چین بسیار ضعیف است و باید ارتقا پیدا کند (۱۷). ژوان و همکاران (۲۰۰۹) اظهار داشتند آگاهی ورزشکاران حرفه‌ای در چین در مورد بیمه در حال افزایش است، اما این ناراحتی برای آنان وجود دارد که بیمه دلخواهشان در بازار وجود ندارد (۷)، از این رو نتایج تحقیق حاضر با تحقیقات مذکور همسوست. نتایج تحقیق در بخش بررسی نقش شرکت‌های بیمه ملی و بین‌المللی در پیشبرد بیمه در ورزش ایران با یافته‌های وی مین (۲۰۰۸) همخوانی داشت؛ او عنوان کرد شرکت‌های بیمه‌ای در کشورهای در حال توسعه در زمینه بیمه در ورزش فعالیت تخصصی در زمینه بیمه ورزشی ندارند (۱۴). همچنین یافته‌های تحقیق حاضر، با گزارش کمیته ورزش و تفریحات سالم استرالیا (۲۰۰۲) در مورد بیمه در ورزش استرالیا که عنوان کرد شرکت‌های تخصصی بیمه در ورزش استرالیا بیمه‌های تخصصی در ورزش این کشور ارائه می‌دهند (۱۳) نیز همسو بود.

نتایج تحقیق حاضر در بخش ضریب نفوذ بیمه در ورزش ایران با یافته‌های وی مین (۲۰۰۸) همسو بود که عنوان کرد در کشور چین ضریب نفوذ بیمه ورزشی بسیار ناچیز است (۱۴). به‌طور کلی می‌توان نتیجه‌گیری کرد که قوانین و مقررات بیمه در ورزش در ایران چه در بیمه‌های اجتماعی و چه در بیمه‌های بازرگانی در مراحل آغازین و در حال رشد است و وضعیت مطلوبی ندارد. همچنین، آگاهی و فرهنگ خرید بیمه در میان مخاطبان بیمه در ورزش کشور برخلاف کشورهای پیشرفته مناسب نیست

1. Bing-Feng
2. Yong Cheng
3. Yongli

که خود از عوامل اصلی رشد نکردن بیمه در ورزش کشور است. شرکت‌های بیمه در ایران برخلاف شرکت‌های بیمه در کشورهای توسعه‌یافته، به‌طور جدی و قدرتمندانه وارد عرصه بیمه ورزشی نشده‌اند تا بیمه‌های بازرگانی مناسب مخاطبان را ضمن ارزیابی ریسک ارائه دهند که ممکن است دلیل این موضوع، کمبود تقاضا از طرف جامعه ورزشی کشور باشد. همه این عوامل سبب شده است که ضریب نفوذ بیمه ورزشی در کشور و سهم آن از تولید ناخالص ملی برخلاف کشورهای آمریکا و ژاپن در حد ناچیز و تقریباً صفر باشد. تجارب موفق مراجع مهمی برای ساخت سیستم بیمه ورزشی موفق‌اند و می‌توان با توجه به آنها راهبردی‌های مناسبی برای بهبود وضعیت بیمه ورزشی در کشور اتخاذ کرد. برخی از تجارب و راهکارهای سایر کشورها برای بهبود و توسعه بیمه‌های ورزشی در کشور عبارت‌اند از:

۱. حمایت قانونی دولت (همسو با خوان، ۲۰۰۸؛ بینگ‌فنگ، ۲۰۰۹؛ وی‌مین، ۲۰۰۸)؛ دولت باید قوانین و مقررات حوزه بیمه در ورزش را تصویب و حمایت کند (۱۴، ۸، ۶). بیمه ورزشی به‌عنوان یک صنعت در حال ظهور، به حمایت قانونی دولت نیاز دارد. دولت می‌تواند از طریق ایجاد صندوق‌های سرمایه‌گذاری، معافیت‌های مالیاتی، اعطای یارانه، بیمه، بیمه ورزشی مؤسسات دولتی، بیمه کمکی و مدیریت هزینه‌های عملیات، این کار را انجام دهد. شرکت‌های بیمه‌ای اجتماعی و مؤسسات بیمه‌ای چندوجهی باید به‌صورت مشترک و با حمایت دولت سیستم مناسب بیمه‌ای را در ورزش پیش ببرند.

۲. ایجاد سیستم دقیق قانونی بیمه ورزشی (همسو با خوان، ۲۰۰۸؛ بینگ‌فنگ، ۲۰۰۹؛ وای، ۲۰۰۹؛ وی‌مین، ۲۰۰۸ و یونگ‌لی، ۲۰۰۷)؛ بدین معنا که همزمان با پیشرفت و توسعه قانون حقوق ورزشی به‌عنوان هسته اصلی، باید مبانی حقوقی و قوانین و مقررات بازار ورزش و

به‌طور خاص صنعت بیمه ورزشی و بیمه‌های بازرگانی در حوزه ورزش نیز رشد و توسعه یابد (۱۸، ۱۶، ۱۴، ۸، ۶). ۳. تقویت نظارت بر صنعت بیمه ورزشی و قانونمند کردن این صنعت (همسو با خوان، ۲۰۰۸) (۸).

۴. ایجاد سیستم صندوق بیمه ورزشی که ثبات اپراتورهای فعال در بازار بیمه ورزشی را حفظ کند (همسو با بینگ‌فنگ، ۲۰۰۹) (۶)؛ سیستم صندوق تضمینی بیمه ورزشی در بازار بیمه کشورهای پیشرفته توسط دولت ایجاد شده است و شرکت‌های بیمه بازرگانی بعداً به آن ملحق شده‌اند. در ایران نیز دولت باید براساس درصد مشخصی از بودجه مصوب کشور، یارانه‌های مالی و حمایت‌های مالی را به‌طور مستقیم به این صندوق واریز کند تا به توسعه بیمه ورزشی کمک کند.

۵. تأکید بر فرهنگ حرفه‌ای بیمه ورزشی (همسو با وای، ۲۰۰۹) (۱۶)؛ پیشنهاد عملیاتی برای این کار راه‌اندازی مراکز تحقیق و توسعه در حوزه بیمه ورزشی است تا آموزش حرفه‌ای در عرصه بیمه ورزشی صورت پذیرد.

۶. ایجاد پایگاه قوی از داده‌ها و اطلاعات (همسو با یونگ‌لی، ۲۰۰۷) (۱۸)؛ ریسک موجود در مورد بیمه در ورزش بسیار گسترده است و باید آمار و اطلاعات کافی در تمام زمینه‌ها جمع‌آوری شود.

۷. تسهیل حضور شرکت‌های بیمه‌ای، نمایندگان بیمه و کارگزاران فعال در حوزه بیمه ورزشی (همسو با یونگ‌لی، ۲۰۰۷) (۱۸)؛ با توجه به اینکه وضعیت موجود فعالیت کارگزاران در زمینه بیمه ورزشی در ایران بسیار ضعیف است و اینکه در کشورهای توسعه‌یافته در زمینه بیمه ورزشی، کارگزاران بیمه بخش مهمی از سیستم بیمه ورزشی‌اند، پیشنهاد می‌شود موانع حضور شرکت‌های بیمه‌ای در ورزش بررسی و از طریق قانونگذاری و سرمایه‌گذاری صحیح رفع شود.

منابع و مأخذ

۱. جمشیدی، رحیم (۱۳۹۰). "بررسی ضرورت سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه در ورزش همگانی". پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبائی، ص ۸۷-۱۳.
۲. سیفعلی، مینو و گودرزی، محمود (۱۳۸۷). "بررسی رضایتمندی مدیران تربیت‌بدنی دانشگاه‌های کشور از نحوه ارائه خدمات فدراسیون پزشکی ورزشی به دانشجویان ورزشکار آسیب‌دیده". نشریه مدیریت ورزشی، ش ۲، ص ۲۴۶-۲۳۵.
۳. نجمی، روح‌اله (۱۳۸۶). "بررسی پوشش بیمه‌ای بازیکنان لیگ حرفه‌ای ایران و مقایسه آن با لیگ حرفه‌ای ژاپن". پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور تهران، ص ۵۳-۱۸.
۴. نعمت‌الهی‌زاده ماهانی، نغمه (۱۳۹۲). "اولویت‌بندی موانع گرایش دانشجویان تربیت‌بدنی به استفاده از خدمات بیمه‌ای فدراسیون پزشکی ورزشی". پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید باهنر کرمان، ص ۴۲-۲۱.
۵. ویشته، عباس (۱۳۸۳). "بررسی مبانی حقوقی بیمه مسئولیت مدنی مدیران ورزشی". فصلنامه صنعت بیمه، ش ۴، ص ۷۹-۴۵.
6. Bing-Feng, Y. (2009). "Comparison of international sports insurance systems and enlightenment". Journal of Wuhan Institute of Physical Education, 43(9), pp: 34-40.
7. Guan, L., Wangz, H., Liang, D., Zhang, H. (2009). "A research on the current situation of commercial insurance of professional football players in Liaoning Province". Journal of Beijing Sport University, 3, pp: 738-743.
8. Juan, S. L. (2008). "Analysis of sports insurance system in China". Journal of Shanxi Coal Management Cadre Institute, 3, pp: 175-176.
9. Junhong, L., Ke Hao, W. (2004). "Social security mode athletes". Zhejiang Sport Science, 5, pp: 40-43.
10. Morse, J. M. (1994). "Designing qualitative research". In: N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.). Handbook of Qualitative Inquiry. London: Sage, pp: 220-235.
11. Mozafari, S., Hasanpoor, E. (2015). "Assess the satisfaction of athletes injured in the Hormozgan province of sports insurance". Journal of Exploratory Studies in Law and Management, 3(1), pp: 72-77.
12. Shuhua, L., Dongfeng, W. (2007). "The overall level of development of China's insurance industry in developed countries". Journal of Beijing Sport University, 10, pp: 1319-1321.
13. Standing Committee on Recreation and Sport (SCORS). (2002). "Review of Australian sports insurance". A report prepared for the Sport and Recreation Ministers' Council (SRMC), Victoria, Australia, pp: 5-21.
14. Wei-min, M. (2008). "Foreign sports insurance system modes and their inspiration to China". Journal of Physical Education, 15(7), pp: 33-38.
15. Wong, G. M., Deubert, Ch. (2010). "The legal & business aspects of career-ending disability insurance policies in professional and college sports". Sports Law Journal, 17(2), pp: 473-529.
16. Yi, L. (2004). "Comparison of policy statute of sport insurance in China and foreign countries". Journal of Wuhan Institute of Physical Education, 41(5), pp: 67-69.

17. Yong Cheng, W. (2011). "Research on school sports insurance in China". *Advanced Materials and Information Technology Processing*, 271-273, pp: 1049-1052.
18. Yongli, S. (2007). "Current situation and countermeasures of sports insurance development". *Journal of Insurance Studies*, 3, pp: 13-16.